

Forord

Denne boka dekker tilleggsstoffet til førerprøven klasse CE, vogntog. Boka er skrevet etter læreplanen som ble innført i 2005, og følger inndelingen i planen.

Når du har lest boka, vil du ha nok kunnskaper til å kunne gjennomføre teoriprøven ved trafikkstasjoner. Du har også et godt grunnlag for å gjennomføre den praktiske opplæringen.

Det er utarbeidet en egen arbeidsbok til stoffet: *Vogntog. Førerkort klasse CE. Arbeidsbok*. Den har egen fasit, som du finner på fag.nkiforlaget.no. Det er NKI Forlagets fagportal. Der finner du også lover og forskrifter, aktuelle nyheter om førerkortopplæringen, flere oppgaver med fasit og annet ressursstoff.

Målene for klasse CE

Når du har gjennomført opplæringen for klasse CE, skal du ha den nødvendige kompetansen til å kunne kjøre vogntog på en forsvarlig måte. I tillegg skal du kunne ivareta de oppgavene som ligger inn under vogntogføreren.

Du skal ha de kunnskapene og ferdighetene, den selvinnsikten og risikoforståelsen som er nødvendig for å kjøre på en måte som

- er trafikksikker
- gir god samhandling
- fører til god trafikkavvikling
- er mest mulig behagelig, økonomisk og ressursvennlig
- gjør at kjøretøy og veg ikke blir utsatt for unødig slitasje
- tar hensyn til helse, miljø og andres behov
- er i samsvar med gjeldende regelverk

Du skal kunne

- utføre kontroll og tilsyn med kjøretøyet
- ha omtanke for passasjerene
- sikre lasten forsvarlig
- fatte riktige beslutninger om kjøring under vanskelige kjøreforhold
- være en ressursperson i krisesituasjoner på vegen

Trinnvis opplæring

Trinn 1 regnes for dekket gjennom opplæringen til førerkort i klasse C.

Målene for trinn 2–4 gjelder den kompetansen som kreves for å bestå førerprøven i klasse CE. Det er kjøreferdighetene som avgjør hvilket trinn eleven er på.

Lærestoffet for klasse CE bygger på at eleven har den kompetansen som læreplanen for klasse C beskriver. Når lærestoff blir gjentatt, er det fordi temaene skal utdypes og tilpasses til kjøring med vogntog.

På *trinn 2* skal eleven lære å mestre vogn toget kjøreteknisk, uten å rette oppmerksomheten mot andre trafikanter. Det er ikke fastsatt et bestemt timetall for undervisningen på dette trinnet, siden elevens kjøreferdigheter avgjør omfanget av undervisningen.

Eleven skal kunne ivareta førerens ansvar for kontroll og tilsyn med vogn toget.

Den avsluttende veiledningstimen etter *trinn 2* er obligatorisk. Veiledningstimen skal inneholde både praktisk kjøring og en veiledningssamtale. Med utgangspunkt i kjøringen skal elev og lærer sammen vurdere om eleven har god nok teknisk kjøreferdighet til at oppmerksomheten kan flyttes fra eget kjøretøy til samhandling med andre trafikanter.

På *trinn 3* er målene rettet mot kjøringen ute i trafikken. Eleven skal mestre kjøring i variert trafikk og må også ha kunnskap om bestemmelsene i vegtrafikklovgivningen som regulerer kjøringen. Det er ikke fastsatt noe minste timetall for undervisningen, ettersom elevene har nokså ulik erfaringsbakgrunn.

Eleven skal ha gjennomført en obligatorisk veiledningstime som avslutning på *trinn 3*. Med bakgrunn i elevens kjøring skal elev og lærer sammen ta stilling til om eleven har tilstrekkelig kjørekompetanse til å kjøre forsvarlig over lengre, sammenhengende perioder i krevende trafikkmiljø.

Målene på *trinn 4* er hovedsakelig rettet mot elevens risikoforståelse. Eleven skal gjennomføre sikkerhetskurs på veg og sikkerhetskurs på bane.

Oversikt over obligatorisk opplæring i klasse CE	
Trinn 2 Veiledningstime	1 time
Trinn 3 Veiledningstime	1 time
Trinn 4 Sikkerhetskurs på veg	10 timer
Sikkerhetskurs på bane	9 timer

Lykke til!

Oslo, oktober 2014

Bård Fadnes

Bernhard Hauge